

**УПРАВЛІНСЬКІ ІННОВАЦІЇ В СИСТЕМІ ІНТЕГРОВАНОГО
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ**
Федорко І. П.

Українська державна академія залізничного транспорту, Україна, м Харків

Реалізація інтегрованого управління розвитком транспортно-логістичних послуг потребує впровадження управлінських інновацій. Досліджено сутність та зміст управлінських інновацій підприємств, розкрито їх види. Розроблено методичний інструментарій управління розвитком транспортно-логістичних послуг підприємств залізничного транспорту, котрий включає систему управлінських інновацій, що реалізуються на наступних етапах управління розвитком послуг: формування та прийняття концепції, ініціація інституціональних змін, формування конкурентоспроможного портфелю послуг та стратегії їх розвитку. Впровадження управлінських інновацій дозволяє підвищити результативність управлінських рішень в умовах невизначеності й нестабільності бізнес-середовища.

Ключові слова: управлінські інновації, стратегічне управління, залізничний транспорт, розвиток послуг, транспортно-логістичні послуги.

Федорко И. П. Управленческие инновации в системе интегрированного управления развитием транспортно-логистических услуг/ Украинская государственная академия железнодорожного транспорта, Украина, г. Харьков.

Реализация интегрированного управления развитием транспортно-логистических услуг нуждается во внедрении управленческих инноваций. Разработан методический инструментарий управления развитием транспортно-логистических услуг, который включает систему управленческих инноваций, реализуемых на следующих этапах разработки услуг: формирование и принятие концепции, инициация институциональных изменений, формирование конкурентоспособного портфеля услуг и стратегии

их розвитку. Внедрення управленческих інновацій дозволяє підвищити результативність управленческих рішень в умовах неопределенності і нестабільності.

Ключевые слова: управленческие інновації, стратегічне управління, залізничний транспорт, розвиток послуг, транспортно-логістичні послуги.

Fedorko I. P. Managerial innovations in the system of integrated management development of transport and logistics services/ Ukrainian state Academy of railway transportUkraine, Kharkov

Implementation of the integrated development of transport services requires the implementation of managerial innovations. Examines the nature and content of managerial innovations enterprises, revealed their types. Methodical management instrumentation development of transport and logistics services of railway transport enterprises, which includes a system of innovations that are implemented in the following stages of management development services: development and adoption of the concept, the initiation of institutional change, the formation of a competitive portfolio of services and strategies for their development. Implementation of managerial innovations can improve the effectiveness of management decisions in conditions of uncertainty and instability in the business environment.

Keywords: management innovation, strategic management, rail transport, development services, transport and logistics services.

Вступ. Сучасні негативні тенденції розвитку підприємств залізничного транспорту України обумовлені як складною нестабільною ситуацією в державі й світовій економіці, так і неефективним внутрішньогосподарським механізмом підприємств залізничного комплексу. Існуючі проблеми залізничного комплексу негативно відбиваються на якості транспортного обслуговування, виконанні життєво важливих функцій залізничного транспорту, що актуалізує завдання удосконалення управління розвитком послуг підприємств залізничного транспорту. В умовах нестабільності та мінливості підприємницького середовища важливе місце відводиться управлінським інноваціям, які націлені

на формування гнучкої системи управління, котра буде здатна адекватно реагувати на зміни й виклики зовнішнього середовища.

Теоретико-методичні аспекти впровадження управлінських інновацій розкривають в своїй працях такі вчені як: Д. Біркіншау, І. П. Ваганов, А. Б. Тітов, Е. М. Коротков, Ю. А. Ушанова, В. В. Прохорова, С. А. Мушнікова, М. М. Чечуріна та інші [1-7].

Однак, потребують подальшого дослідження питання застосування управлінських інновацій як дієвого інструменту забезпечення розвитку транспортно-логістичних послуг на підприємствах залізничного транспорту.

Метою статті є дослідження сутності й видів управлінських інновацій та розробка комплексу управлінських інновацій для системи інтегрованого управління розвитком транспортно-логістичних послуг на вітчизняних підприємствах залізничного транспорту.

Для вітчизняних підприємств залізничного транспорту найважливішим напрямком удосконалення їх діяльності є переорієнтація на розширення продуктового портфелю і розробку комплексних транспортно-логістичних рішень, котрі будуть максимально наближені до потреб клієнта і вимог сучасного ринку, шляхом переходу від переважного надання послуг з перевезень до надання комплексних інтегрованих транспортно-логістичних послуг світового рівня.

Забезпечення впровадження стратегічних рішень в області транспортної логістики на залізничному транспорті вимагає розвитку системи управління, що в сучасних умовах, забезпечується, наступними аспектами. По-перше, інтегрованістю системи управління, що припускає: узгодженість цілей всіх бізнес-процесів: ухвалення обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління, побудову системи управління на основі єдиного інформаційного простору, який охоплює і координує всю сукупність управлінських процесів. По-друге, шляхом розробки і впровадження управлінських інновацій.

Виходячи з представленого вище розглянемо сутність управлінських інновацій. Так, Д. Біркіншау [7] характеризує управлінські інновації як впровадження нових практик, процесів і структур, котрі характеризуються

значним відривом від поточних норм. Недоліком такого підходу є його вузькість, зокрема, під інноваціями доцільно розуміти не тільки значущі і трансформаційні, але і еволюційні зміни. Коротков Е. М. під управлінськими інноваціями розуміє успішні нововведення в сфері управлінської діяльності [2]. Тітов А. Б. стверджує, що управлінські інновації – це нові форми і методи роботи, що використовуються апаратом управління [4]. На думку Ушанова Ю. А. під управлінськими інноваціями слід розуміти будь-яке організаційне рішення, систему, процедуру або метод управління, що істотно відрізняються від сформованої практики і вперше використовувані в даній організації [5]. За визначенням Чечуріної М. М. управлінські інновації – це особливий вид нововведення, що має свої специфічні особливості, пов'язані зі сферою застосовування, меншими матеріальними, але більшими психологічними витратами при впровадженні [6].

Детальне визначення змісту управлінських інновацій представляє П. І. Ваганов, який під управлінськими інноваціями розуміє «цілеспрямовану зміну складу функцій, організаційних структур, технології і організації процесу управління, методів роботи системи управління, орієнтовану на заміну елементів системи управління або системи управління в цілому, з метою прискорення або поліпшення рішення поставлених перед підприємством задач на основі виявлення закономірностей і чинників розвитку інноваційних процесів на всіх стадіях життєвого циклу продуктів, технологій і підприємства в цілому» [1, с. 35]. На думку П. І. Ваганова, управлінські інновації здійснюються в трьох основних формах адаптаційних механізмів: структурного, адміністративного і інформаційного.

На основі проведеного аналізу пропонуємо під управлінськими інноваціями розуміти новітні методи і технології в системі управління, що обумовлюють еволюційні зміни в процесах управління, котрі забезпечують його результативність та досягнення поставлених цілей при врахуванні мінливості підприємницького середовища.

Слід прийняти до уваги те, що управлінська діяльність є однією з найскладніших. Вона об'єднує серію самотійних функцій: планування

(розробка програми, процедури її здійснення і графіків виконання, аналіз ситуацій, визначення методів досягнення мети і т. п.); організації (раціоналізація організаційної структури, координація діяльності структурних підрозділів і т. д.); мотивації (стимулювання зусиль всіх працівників на виконання поставлених задач); координації; контролю. Тому, зважаючи на функції управління та етапи життєвого циклу транспортних послуг, зроблено висновок щодо доцільності впровадження не будь-якої однієї управлінської інновації, а їх комплексу.

Систематизовано види управлінських інновацій за такими ознаками як: темп і якість змін; ступінь новизни, можливість відтворення, масштабом та силою впливу, періодом реалізації; областю організаційної діяльності; змістом та напрямком управлінської діяльності.

За рівнем новизни, масштабу та сили впливу управлінські інновації поділяють на: базисні (фундаментальні), поліпшуючі, мікроінновації, псевдоінновації. За просторовим масштабом на: глобальні, національні, регіональні, локальні, персональні. За типом новизни управлінські інновації можуть бути: нові для галузі у світі; нові для галузі у країні; нові для підприємства. За напрямом (об'єктом) впливу виділяють продуктові та процесні управлінські інновації. За періодом реалізації управлінські інновації діляться на стратегічні; довгострокові та середньострокові.

Грунтуючись на представлених вище положеннях, запропоновано впровадження системи інновацій в управління розвитком транспортних послуг, що реалізовано на прикладі розвитку транспортно-логістичного послуг (ТЛП) на підприємствах залізничного транспорту (рис. 1).

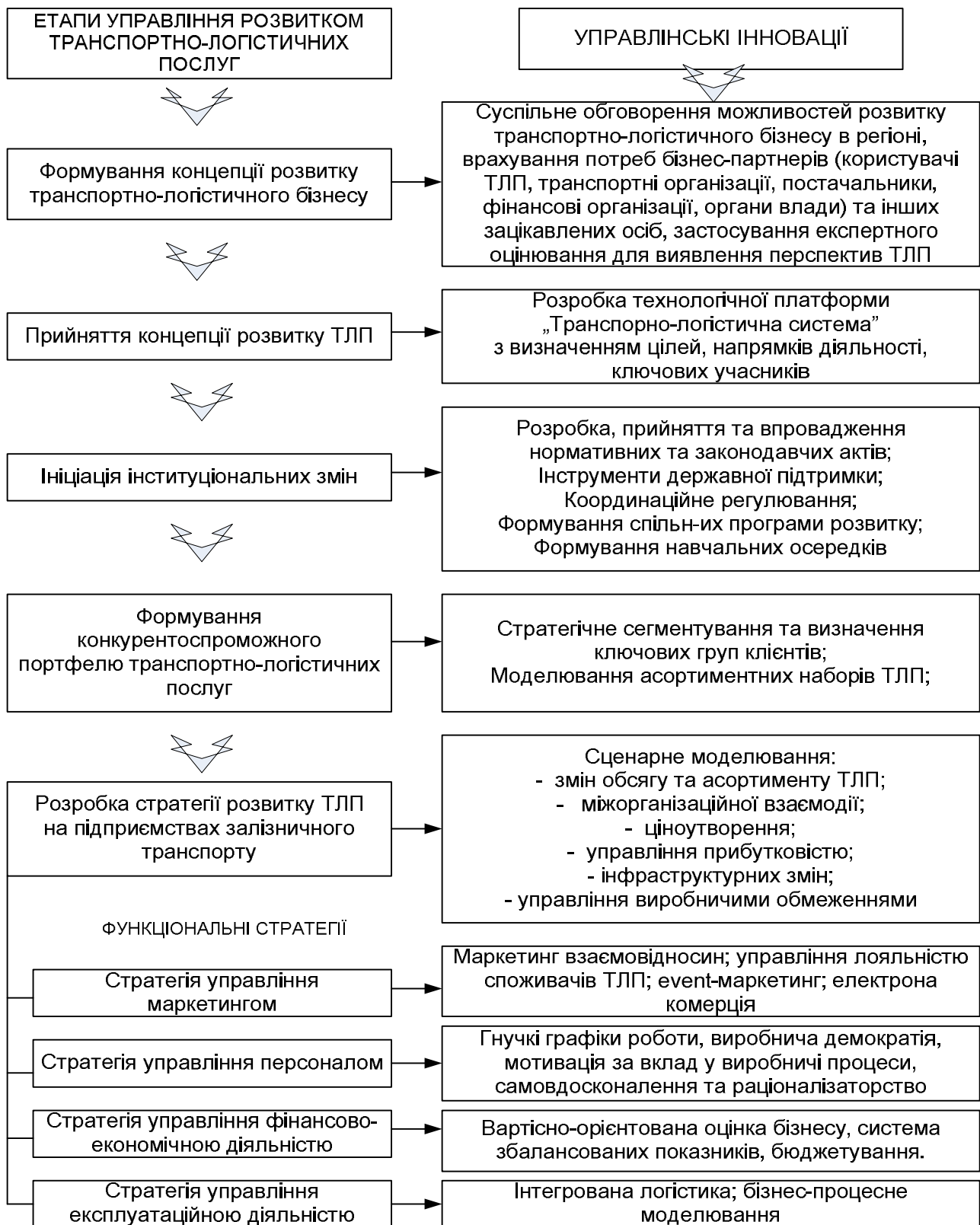

Рис. 1. Управлінські інновації в системі інтегрованого управління розвитком транспортно-логістичних послуг

Визначено, що удосконалення діяльності залізничного транспорту на основі транспортно-логістичної концепції, в сучасних умовах, потребує суттєвих змін інституціонального, інфраструктурного, міжорганізаційного та внутрішньорганізаційного характеру, що стало основою для формування етапів

розвитку транспортно-логістичних послуг та визначення в їх межах дієвих інноваційних управлінських рішень.

Для розробки стратегії розвитку транспортно-логістичних послуг на підприємствах залізничного транспорту запропоновано впровадження сценарного моделювання як інструменту стратегічного управління, що ґрунтується на побудові ряду моделей, з'єднаних загальним сценарієм. Кожна з моделей може відображати одну з ситуацій, пов'язаних з минулим, теперішнім часом або майбутнім. Між всіма моделями існує єдиний зв'язок, оскільки вони представляють послідовність розвитку однієї початкової ситуації.

Побудова стратегії розвитку транспортно-логістичних послуг поєднує наступний ряд сценаріїв: змін обсягу та асортименту транспортно-логістичних послуг; міжорганізаційної взаємодії; ціноутворення; управління прибутковістю; інфраструктурних змін; управління виробничими обмеженнями.

Висновки:

Загалом впровадження запропонованих управлінських інновацій забезпечить підвищення якості управлінських рішень, скорочення часу на прийняття управлінських рішень, упорядкування структур систем управління, гнучкість процесу управління та скорочення втрат від нераціональних структур та від необґрунтованих рішень.

Література:

1. Ваганов П. И. *Методологические проблемы управленческих инноваций [Текст]* / П. И. Ваганов. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2003. -213 с.
- 2.Коротков Э. М. *Концепция менеджмента [Текст]* / Э. М. Коротков. – М.: Дека, 1996. -586 с.
3. Прохорова В. В. *Синергетическая концепция в формировании управленческих инноваций на предприятиях [Текст]* / В. В. Прохорова, С. А. Мушеникова // Бизнес-Информ. - 2011. - №12. – С.138-141.
4. Титов А. Б. *Характеристика и принципы классификации инноваций [Текст]*/ А. Б. Титов. - СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 1998. - 215 с.

5. *Управленческие инновации в США. Проблема внедрения [Текст]/ Под ред. Ю. А. Ушанова. – М.: Наука, 1989. – 286 с.*
6. *Чечурина М. Н. Управленческие инновации и экономическое развитие общества [Текст] / М. Н. Чечурина// Вестник МГТУ. - 2001. - Т. 4. - № 2. - С. 203–208.*
7. *Birkinshaw Julian. How Management Innovation Happens [Text]/ Julian Birkinshaw // MIT Sloan Management Review. -2006. - 302-324 p.*

References:

1. *Vaganov P. I. Metodologicheskie problemy upravlencheskikh innovatsiy/ P. I. Vaganov. – Spb.: Izd-vo SPbGUEF, 2003. -213 p.*
2. *Korotkov E. M. Kontsepsiya menedzhmenta [Tekst]/ E. M. Korotkov. – М.: Deka, 1996. - 586 p.*
3. *Prokhorova V. V. Sinergeticheskaya kontsepsiya v formirovanii upravlencheskikh innovatsiy na predpriyatiyakh / V. V. Prokhorova, S. A. Mushnikova // Biznes-Inform. - 2011. - №12. – P.138-141.*
4. *Titov A. B. Kharakteristika i printsipy klassifikatsii innovatsiy / A. B. Titov. - SPb.: Izd-vo SPbGUEF, 1998. - 215 p.*
5. *Управленческие инновации в США. Проблема внедрения / Под ред. Ю. А. Ушанова. – М.: Наука, 1989. – 286 p.*
6. *Chechurina M. N. Upravlencheskie innovatsii i ekonomicheskoe razvitie obshchestva / M. N. Chechurina // Vestnik MGTU. - 2001. - Т. 4. - № 2. - P. 203–208.*
7. *Birkinshaw Julian. How Management Innovation Happens / Julian Birkinshaw // MIT Sloan Management Review. -2006. - P. 302-324.*